

MURDOCH

IRIS

Castelul de nisip

Traducere din limba engleză
de Nadina Vișan

POLIROM
2022

Demoyte se sprijini de speteaza scaunului pe care stătea Rain și îi atinse părul întunecat. Mâna sa enormă putea cu ușurință să îi cuprindă în căușul ei capul. Și-o coborî alene pe grumazul ei.

— Tabloul acesta va fi cu siguranță gata, spuse Rain, iar eu voi pleca. Dar are să-mi pară rău.

Spuse aceste cuvinte cu o mină gravă.

— Da, zise Demoyte.

Trase un scaun și se așază foarte aproape de ea, cu genunchiul aproape lipit de al ei.

— Când vei termina tabloul, vei pleca și nu te voi mai vedea niciodată.

Vorbea pe un ton calm și nu părea să aștepte vreun răspuns. Rain îl privi cu gravitate.

— Când vei pleca, spuse Demoyte, vei lăsa în urmă portretul meu, când de fapt eu voi dori un portret al dumitale.

— Orice portret e în realitate un autoportret, spuse Rain. Când vă pictez pe dumneavoastră mă pictez de fapt pe mine.

— Astea-s aiureli intelectuale, spuse Demoyte. Eu vreau să îți văd trupul, nu sufletul.

— Artiștii chiar se pictează pe sine când fac portrete, spuse Rain, adesea în forme foarte substanțiale. Burne-Jones și-a pictat toți subiecții după chipul și asemănarea sa: slabi și posomorâți. Romney le picta la toți nasul lui, iar Van Dyck mâinile.

Întinse o mână și, în semiîntunericul camerei, și-o plimbă pe stofa aspră a jachetei lui Demoyte, căutându-i încheietura. Scoase un oftat.

— Da, tatăl dumitale te-a învățat multe, spuse Demoyte, însă dumneata ești o ființă diferită de el și trebuie să îți trăiești propria viață. Și iată cum mă apuc să predic, ca un om bătrân, lucru pentru care te rog să mă ierți. Știi bine cât de mult mi-aș dori în momentul ăsta să te iau în brațe, precum știi și că nu o voi face. Rain, Rain.

Mai bine spune-mi, de ce crezi că își pictează artiștii subiecții după chipul și asemănarea lor? Așa vei face și dumneata, mă vei picta după asemănarea dumatăle? Și este oare un asemenea lucru cu puțință?

— Nu știu, spuse Rain, dacă acest lucru e dovada unei limite, dacă de fapt dorim să ne vedem pe noi înșine oglindiți în lumea înconjurătoare. Poate că noi doar ne *simțim* propriul chip, ca pe o formă tridimensională, dinăuntru – și când încercăm să descoperim într-o pictură ce reprezintă fața unei alte persoane, nu facem decât să ne reîntoarcem la percepția propriului nostru chip.

— Crezi că ne simțim chipul ca pe o mască? întrebă Demoyte.

Întinse mâna și atinse fața lui Rain, trășându-i cu blândețe conturul nasului.

Domnișoara Handforth intră cu zgomot în cameră și răsuci comutatorul. Rain rămase nemișcată, însă Demoyte se întoarse dintr-odată, iar piciorul scaunului scrâșni pe podea.

— Doamne sfinte, spuse domnișoara Handforth. Habar nu aveam că mai sunteți aici, de ce-oți fi stând oare pe întuneric? Tocmai a venit domnul Mor, l-am trimis în bibliotecă, pentru că am crezut că sunteți la parter.

Domnișoara Handforth traversă camera și începu să tragă perdelele cu gesturi largi. Grădina era cufundată în întuneric.

— Nu știu cum reușești să intri în cameră ca un bolid, Handy, spuse Demoyte. Lasă perdelele și du-te și poștește-l pe Mor înapoi.

— Ce fac, las lucrurile astea unde sunt sau se presupune că o să le strâng în fiecare seară, întrebă domnișoara Handforth, arătând spre cearșaf, șevalet și toate celelalte obiecte.

— Vă rog, puteţi să le lăsaţi aici pentru moment? întrebă Rain.

— Carevasăzică v-aţi hotărât să vă faceţi stăpână pe salonul meu! spuse Demoyte. Deja putea a vopsea în toată locuinţa. Haide, Handy, du-te şi adu-l aici pe omul ăla din bibliotecă.

În ziua precedentă, în timp ce se îndrepta spre uşa locuinţei sale, Mor tot nu era sigur dacă să-i spună întreaga poveste nevestei lui. Intervenţia lui Tim Burke părea să fi complicat situaţia. O dovadă de franchiseţe din partea lui Mor nu ar mai fi fost acum decât o demascare a sa proprie, precum şi a prietenului său. Însă nu asta îl supăra pe Mor, cât sentimentul că minciuna lui Tim, peste a sa personală, transforma totul într-o problemă mult mai gravă în aparenţă. Modul în care Tim spusese: „Te-am văzut cu o fată în maşină” îi dăduse lui Mor de gândit. Lucrurile sunau ciudat văzute din afară. Dacă le priveai din afară, aveai senzaţia că e ceva suspect, pe când, dacă le priveai dinăuntru, nu era absolut nimic. Aşa că Mor rămăsese cu impresia vagă, pe când se întorcea acasă, că dacă i-ar spune lui Nan adevărul nu ar face decât s-o inducă în eroare. Nu avea cum şti dacă povestea nu avea s-o facă pe Nan să creadă că lucrurile sunt mai grave decât erau de fapt. Aşa că, într-un fel, poate că era mai potrivit să o lase pe Nan să creadă că nu s-a întâmplat chiar nimic. Pentru că de fapt nici nu se întâmplase *nimic* şi totul avea să fie în curând trecut sub tăcere pentru totdeauna. Cu excepţia câtorva întâlniri în cadru organizat nici nu avea cum să mai dea de domnişoara Carter şi cu asta basta. În urechi îi răsunară din nou cuvintele lui către Tim Burke: „Să nu mai vorbim niciodată despre asta”. Îndemnul

acesta părea cel corect. Mor știa că se poate încrede complet în tactul și discreția absolute ale lui Tim. Pe de altă parte, dacă i-ar fi spus totul lui Nan, Mor își dădea perfect seama că, într-un fel sau altul, Nan i-ar fi scos asta pe nas multă vreme de acum încolo și că, în pofida voinței lui, acel incident și-ar fi lăsat o amprentă permanentă și de neșters.

Intrase în casă fără să fi rezolvat problema. Pe hol îl întâmpinase Nan, care îi spusese: „Bine că ai venit în sfârșit acasă, dragă, am crezut că nu mai sosești odată! Uite, ți-am păstrat cina caldă în cuptor și am făcut și prăjitură, e acolo pe bufet dacă vrei să-ți tai o bucată. Felicity a mâncat deja și s-a dus la film, iar eu tocmai plecam la doamna Prewett. Ți-nchipui ce mă încântă ideea! Măine-seară avem întrunire și vrea să audă ce părere am eu despre noile metode de a atrage participante, în afară de obișnuitele ceaiuri dansante și vizionări de filme. I-am spus la telefon că nu văd ce alte metode ar mai fi, dar tot vrea să mă duc la ea. Sper că nu va dura mult, însă știi ce talent are femeia aia să se lungească!“. Și, o clipă mai târziu, Nan ieșise pe ușă.

Mor se așezase să mănânce de seară. Simțea că acest episod hotărâse de fapt lucrurile. Dacă s-ar fi decis să povestească ce se întâmplase cu adevărat, acela ar fi fost momentul în care s-o facă. Dar momentul trecuse. Nan acceptase deja o versiune și n-ar fi fost înțelept să i-o dea acum peste cap. Dacă ea i-ar fi pus întrebări, probabil că i-ar fi răspuns cinstit. Dar, așa cum stăteau lucrurile, nu avea de gând să se mai amestece. Însă după ce își tăiasse o porție de prăjitură, îi dăduse prin cap că mai era ceva ce trebuie neapărat făcut, și anume să-i dea de știre domnișoarei Carter că se răzgândise și că nu-i povestise

adevărul soției sale. Dacă nu făcea acest lucru cât de curând, ar fi putut să îl dea de gol când îi era lumea mai dragă. Se opri să cugete la acest lucru. Apoi începuse să se întrebe dacă nu cumva ea apucase să îi povestească lui Demoyte despre excursia lor. Acest gând îl cam tulburase pe Mor. Trebuie să o văd mâine neapărat, se gândise el, să văd dacă s-a scăpat față de Demoyte și dacă e cazul să le spun la amândoi să nu sufle o vorbă. Mor știa că putea să se bazeze pe discreția lui Demoyte; cu toate acestea nu se putea înfrâna să nu spere că totuși bătrânul nu va afla secretul. Parcă îi auzea remarcile sarcastice în cazul în care s-ar fi întâmplat una ca asta. Se gândea că e totuși posibil ca domnișoara Carter să nu-i fi pomenit nimic. Era genul de femeie specială și independentă căreia nu îi plăcea să se destăinuie oricui.

Cântărind lucrurile mai atent, Mor se decise că de vreme ce chestiunea părea oarecum delicată, era foarte posibil ca domnișoara Carter să nu-i fi spus nimic lui Demoyte. Îi dădu prin cap și faptul că probabil pe viitor avea să fie destul de dificil să aranjeze să aibă o discuție mai lungă de unul singur cu domnișoara Carter, ca să poată lămuri situația cum se cuvine. A doua zi îi era aproape toată ocupată cu ore și nu ar fi putut scăpa decât pe seară, când domnișoara Carter cu siguranță avea să aibă companie, cel puțin pe Demoyte, și poate chiar mai multă lume. Își dădea seama că nu ar fi fost cuminte s-o sune, de vreme ce Handy răspundea la telefon și avea să se simtă foarte jenat. Mor decise că cel mai înțelept lucru era să-i scrie o scrisoare și s-o ducă el cu mâna lui la Demoyte acasă, să o prindă pe domnișoara Carter un moment singură sau, dacă nu, să găsească o modalitate să îi strecoare scrisoarea fără să fie observat.

Mor se lăsa absorbit de aceste speculații o bună bucată de timp. Odată ce reușea să rezolve problema, sigur că n-ar mai fi avut alte motive să aibă de-a face cu tânăra doamnă și că nu mai aveau cum să se vadă, poate doar pe la vreo chermeză sau la vreun dineu. Asta nu era o problemă. Totuși, în momentul în care se decise că e cazul să-i scrie, își dădu seama că ideea nu i se părea deloc de lepădat. Se duse sus în dormitor, care îi servea și de birou, luă mai multe coli de hârtie și se așternu pe scris o primă variantă a epistolei. Nu era deloc treabă ușoară. Întâmpina oarecare dificultăți cu fraza de început, cu cea de încheiere, cu modul în care să dozeze informația. Mor produse câteva variante. Prima dintre acestea suna în felul următor:

Dragă domnișoară Carter,

Când am ajuns aseară acasă am descoperit că prietenul pe care intenționasem să-l vizitez îmi susținuse cu de la sine putere povestea neadevărată. Având în vedere acest lucru, m-am hotărât să nu o mai spun pe cea adevărată. Sper că veți înțelege – și mă veți scuza că v-am implicat în această înșelătorie.

Sper că totul e în regulă cu mașina. Am fost tare supărat că a trebuit să vă părăsesc astfel. Insist să-mi permiteți să achit eu nota de plată.

*Cu stimă,
William Mor*

Mor analiză o vreme scrisoarea, tăie cuvintele „tare supărat” și după aceea o rupse în bucăți și rămase pe gânduri. Se gândea că dacă într-adevăr era hotărât să suporte costurile ar fi însemnat să mai aibă parte și de alte conversații pe furis cu domnișoara Carter. Sigur, ar fi putut în definitiv să îi spună să îi trimită lui nota de plată.